

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGANAL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A PARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Invitare la abonament.

„BUNUL ECONOM“

cea mai eficientă şi totodată unica sursă
românească în felul ei

costă:

pe anul întreg 4 coroane,
pe jumătate an 2 „
pe un pătrar de an 1 „

Abonamentele se plătesc înainte
şi se pot face cu primu zi al ori-
cărei luni.

Administraţia.

Şcoalele de repetiţie economice.

Una din mijloacele cele mai potrivite pentru răspândirea cunoştinţelor economice (de agricultură) printre popor, sunt neîndoios şcoalele de repetiţie economice (şcoale de agricultură pentru adulţi). Guvernele ţerii noastre încă s'au interesat de această chestiune şi în anul 1896 au şi pus în practică instituţiunile acestea atât de folositoare. Că într'adevăr ele aduc reale foloase învăţământului agricol elementar, este dovadă numărul astorfel de şcoale înfiinţate în timp relativ scurt. În prezent, adică abia după 6 ani dela decretarea lor, avem şcoale de repetiţie economice:

In dreapta Dunării: 205 şcoale în 11 comitate; *în stânga Dunării:* 467 şcoale în 13 comit.; *în dreapta Tisei:* 274 şcoale în 11 comitate; *în stânga Tisei:* 533 şcoale în 12 comit., şi anume în comitatul: Arad 39, Bichiş 8, Bihor 117, Ciănad 6, Ciongrad 21, Hajdu 17, Caraş-Severin 31, Sabolci 22, Sătmar 65, Timiş 97, Torontal 99 şi Ugocia 11.

In Transilvania: 310 şcoale în 16 comitate, şi anume în comitatul: Alba-de-jos 13, Bistriţa-Năsăud 17, Braşov 7, Ciuc 3, Cluj 37, Făgăraş 11, Hunedoara 13, Murş-Turda 6, Odorheiu 45, Sălagiu 25, Sibiu 4, Solnoc-Dobâca 38, Târnava-mare 16, Târnava-mică 16, Turda-Arieş 24 şi Treiscaune 30.

În total aşadar' 1789 şcoale cu tot atâţia învăţători cu calificaţiune pentru acest ram de învăţământ, având 37.161 elevi.

Experienţa făcută cu aceste şcoli în curs de 6 ani a făcut pe ministrul instrucţiunii să le reorganizeze pe o basă mai temeinică. Principalele dispoziţiuni ale regulamentului stabileşte următoarele: toate comunele, a căror majoritate a locuitorilor lor se ocupă cu economia de câmp, pomărit, grădinarit, viierit şi pădurărit şi cari au 40 de elevi şi eleve pentru clasele de repetiţie, sunt datoare să înfiinţeze şi să susţină o astfel de şcoală. Dacă între cei obligaţi de a cerceta şcoala de repetiţie sunt cel puţin 50 de fete, se va înfiinţa şi câte o şcoală specială pentru ele. Fiecare din aceste şcoli va trebui să aibă un teren (loc) şi anume în comunele mici de o suprafaţă de cel puţin 600 stinjini pătr., iar în comunele mari şi oraşe de cel puţin 1 jug. cat., care va servi pentru instrucţiunea practică a elevilor.

Regulamentul mai spune, că astfel de şcoli pot înfiinţa, afară de comune, şi statul, apoi confesiunile, diferitele societăţi şi chiar şi persoane singuratice. Iată dar', pentru doritorii de progres ai neamului nostru, ocasiunea dată a se face nemuritori şi pe calea aceasta, înfiinţând şcoale de repetiţie economice, adevărate mici şcoli de agricultură, după cari oştăm de-atâta timp şi nu ştim în ce mod să le dăm viaţă.

Insemnătatea arăturilor adânci.

În privinţa adâncimeii, la care ară încă mulţi agricultori pământurile lor, se fac multe greşeli. Una din scopurile principale ale aratului în general este, ca noi să facem pământul mai afânat (mai moale). Prin aceasta permitem ca aerul, căldura şi apa să poată pătrunde mai uşor în pământul arabil şi în modul acesta să şi disolvă (topesc) mai uşor sărurile ce să află în el şi ca urmare şi plantele au la dispoziţiunea lor o cantitate mai mare de materii nutritoare. Rădăcinile lor se pot respira mai bine şi mai mult, prin urmare şi planta se va hrăni mai cu uşurinţă.

Este lucru natural, că cu cât stratul de pământ, în care îşi respiră plantele rădăcinile lor, este mai gros, cu atât şi ele găsesc mai multă hrană. De aci însemnătatea arăturilor adânci. Deosebit de aceasta experienţa a dovedit, că adâncind pătura arabilă a pământului nostru, el supoartă (duce) mai uşor secetele şi un pământ prea ud devine mai svântat.

Nu totdeauna îmbunătăţim pământul prin adâncimea brazdei. Înainte de a ne hotărî la aceasta trebuie să cercetăm cum este pământul sub stratul arabil. Numai dacă pământul încă nescormonit, adică cel aşa numit mort, este bun şi poate deveni şi mai bun, dacă îl aducem în atingere cu aerul, ne vom hotărî la arături adânci.

Adâncirea aceasta nu o facem la orice anotimp, ci totdeauna toamna, ca pământul mort scos la suprafaţă să rămână expus gerului de iarnă. Deosemena nu vom face adâncirea de-odată, ci treptat, adică vom ara în fiecare an număr cu câte 2—3 degete mai adânc, până-ce ajungem la adâncimea dorită. Aceasta trebuie urmat cu atât mai mult

căci dacă am aduce de-odată prea mult, pământ mort la suprafață, s'ar putea întâmpla, să recolta următoare în loc să fie mai bună, după-cum ne-am fi așteptat, ea să fie slabă de tot. Greșala aceasta o comit mulți și urmarea este, că arăturile adânci sunt condamnate de neștiutori cum trebuie procedat.

Cum trebuie păstrate legumele peste iarnă?

Dacă facem o împărțală bună, putem păstra o cantitate mare de legumi într'o pivniță relativ mică. În aceeași încăpere vom păstra numai legume și nici decum alte produse, ca: carne, lapte, unt etc., o împrejurare, care, ce e drept, este de multe-ori greu de încunjurat, mai ales la o gospodărie mică. În prima linie trebuie îngrijit de aer curat, care trebuie să se preschimbe foarte des. Acela, care are multe legumi de păstrat, va face înainte o împărțală a lor, așa ca într'un loc relativ mic să poată așeza multe legumi. Legumele le păstrăm mai bine în nêsip galben, pe care-l reînnoim în fiecare an. Cel de anul trecut trebuie îndepărtat, fiind plin de germeni (semințe) de putreziciune. Pentru tot felul de varză, carfiol (conopidă) etc., pregătim locuri în formă de straturi, în care le așezăm cu rădăcinile apropiate unele de altele. Rădăcinile ca: morcovii, pătrânelul, țelina (țeler) etc. se așează de-alungul părților în formă de piramide, punând câte un strat de nêsip printre ele și așa ca inima lor să vie în afară. Putem să le mai așezăm și în grămezi libere de toate părțile, în formă de căpănină de zahăr. În modul acesta putem păstra pe un loc mic multe legume. Legumele care le păstrăm cu foi încă verzi, trebuie din

când în când stropite cu apă. Nêsipul trebuie la toate să fie totdeauna umed, altcum legumele se vestejesc și sbercesc prin ceea ce pierd mult din bunătatea lor. Deosebit de aceasta, dacă se uscă de tot nêsipul, grămezile se nărăie și ne dau de lucru cu reclădirea lor. Pentru păstratul legumelor peste iarnă, vom alege numai acelea, care au fost recoltate pe un timp uscat și sunt bine dezvoltate. Câte-odată va fi de lipsă, ca iarna să revisuim legumele din pivniță, cu care ocaziune vom îndepărta frunzele precum și rădăcinile ce încep a putrezii.

DIN LUME

Sinodul extraordinar al eparohiei gr.-or. a Aradului ținut Duminică în 2 Noemvrie, s'a ocupat cu chestiunea confirmării episcopului ales și a votat în unanimitate o hotărîre, prin care însărcinează consistorul de a adresa metropolitului un memoriu, în care să ceară rezolvirea grabnică a chestiunii.

În motivare se invoacă dispozițiile statutului organic, cari ordonă, ca scaunul episcopesc vacant să fie ocupat în termen de trei luni. Scaunul din Arad este acuma de șapte luni vacant, ceea ce constituie o primejdie pentru administrația diecezei, pentru disciplină, precum și pentru încrederea credincioșilor în ordinea morală. Exprimându-și supunerea omagială față cu guvernul, sinodul crede necesar a ruga pe metropolitul, ca să mijlocească ocuparea scaunului vacant, conform dispozițiilor statutului organic.

Regele Carol I. în vizită la Principele Ferdinand al Bulgariei. Regele României Carol I. va călători pe Principele Bulgariei Ferdinand în 12 febr. la Ruscuc, de unde vor pleca la Pleвна spre a vizita câmpul de război din jurul ei. Prin această întâlnire Regele Carol întoarce vizita ce Principele Ferdinand i-a făcut-o anul acesta la Sinaia.

Țarul Rusiei în România. Se știe, că Țarul Rusiei Nicolae II., în călătoria ce o va face la Constantinopol și Bulgaria, la întoarcere va trece prin România, punctul de trecere în Rusia, fiind ales Ungheni.

Din Sârbia. Un comunicat oficial desminte din nou știrea, după care amânarea vizitei Suveranilor Sârbiei în Rusia ar fi fost cauzată prin neînțelegeri în chestiunea regulării succesiunii la tronul Sârbiei. Această chestiune, zice comunicatul, n'a fost de loc discutată, Curtea regală a Sârbiei nu se poate acum ocupa de această chestiune.

Se comunică știrea că Regele Alexandru al Sârbiei va vizita în curând pe Monarchul nostru în B.-Pesta. Foile ungare salută cu bucurie acest eveniment.

China și reparația Boxerilor. Ziarele din Londra publică telegrame din Peking și Shanghai, semnând o suspectă mișcare în interiorul imperiului. Știrile despre o iminentă izbucnire a agitațiunii boxerilor după semnele de

FOIȚĂ

Fiiul adoptiv.

(Din italienește).

Piața unui orașel din Italia era îndesată de popor. Musica orașenească a fost căpătat permisiune dela primar să însoțească până la cetatea din apropiere pe voluntari și pe cei chemați sub arme, cari, după-cum povestea farmacistul și un profesor — mergeau în Africa la războiul contra Negrilor.

Cugetul, că acei bieți tineri poate nu vor mai vedea scumpa lor patrie, a pus în mișcare întreg orașelul. În piață nu auzai vorbindu-se despre alt-ceva, decât despre viitoarele respingeri, despre barbarii ne mai auzite. Muerile vorbeau puțin, ochii le erau roșii și umflați de plânsete, ele încunjurau piața ca niște nebune, cercând unele pe frați, altele pe bărbai, altele pe consăngeni. Era un strigăt, un abierăt asurzitor.

Parochul Don Giuseppe, a cărui casă era tocmai pe piață, privind din fereastra mulțimea aceea de oameni, murmură:

— A sosit vremea, și apoi peste câteva minute a chemat la sine pe Menico, bătrânul său servitor și făt.

— Ce postești, părinte?

— Când pleacă tinerii aceștia spre Africa?, întrebă cu o voce duioasă.

— La o oră după amiază!

— Venit'a Paul?

— Da, domnule părinte, a venit și așteaptă în cealaltă chilie.

— Spune-i să vină înlăuntru.

La intrarea lui Paul, un tiner frumos, robust, cam de 23 ani — Don Giuseppe se sculă, îi merse înainte și îi strinse mâinile.

— Șezi, Paulie, îi zise preotul.

Tipul ascultă.

— Numai două ore ne despărțesc de plecarea ta. Avea-voi oare destulă vreme ca să-ți spun toate? Nu știu, dar' mă voiu nișul. Am să-ți împărtășesc un lucru, care te privește pe tine și e de mare importanță. Tu pleci la război, vei întâmpina mari pericole, poate mergi chiar la moarte.

Tinărul surise.

— Ved prea bine, că tu nu te înspăimănți de moarte, ești un tiner brav, totdeauna ți-ai făcut datorința și conștiința nu nu te poate muștra pentru nimic. Te-am chemat la mine în aceste ultime momente, ca și tu la ora plecării tale să primești un cuvânt de mângâiere dela persoana cea mai iubită.

— Mare nefericire e pentru mine, că nu mi-am cunoscut părinții mei, suspină Paul. În ochii bătrânului preot se putea vedea o strălucire neîndatinată.

— Acum sunt 23 ani, când într'o dimineață de April, Menico, fătul meu, deschizând biserica, a aflat la ușă un pruncuț înfășat...

— Acel pruncuț... eram eu! Intrepruse tinerul.

— În fașele cu cari era învălit, continuă preotul, am aflat două epistole, una adresată mie, ear' pe coverta celeilalte era scris: *Fiiul meu când va fi de 25 ani.*

Tinărul începă a se arăta impacient.

— Răbdare, zise preotul, epistola adresată mie e aceasta, și zicând aceste, deschise un pulpit dela masa de scris, scoase de-acolo

până acum, par a se adevări. Consuliile europene din Shanghai au luat măsuri pentru a fi gata pentru ori-ce eventualitate.

Din Bulgaria. În răspunsul ce a dat în sinul comisiunii parlamentare pentru răspuns la mesagiul tronului, Daneff, primul ministru, a zis, că toate puterile europene, afară de una, (adecă Rusia), sunt dispuse să ceară Turciei reforme în Macedonia și că nu rămâne decât modul de a se găsi mijlocul, prin care Turcia să fie forțată a acorda acestor reforme.

Guvernul bulgar crede, că în curând se va rezolva chestiunea macedoneană. În urma acestei asigurări oficiale, membrii comitetului par satisfăcuți.

Ziarele sunt pline de cuvinte de laudă pentru regele Carol. Mai toate vor fi reprezentate prin redactorii lor, mergând la Rusciuc. Deasemenea și un mare număr de cetățeni bulgari din Sofia și alte orașe vor merge la Rusciuc, ca să vadă pe regele Carol.

Advocatul poporului.

Pentru necercetarea obligată a școalei de către copii, părinții, tutorii sau gazdele lor vor fi admoniați de către primarul comunal. La neurmăre, vor fi pedepsiți pentru întâia dată cu 50 cr., a doua oară cu 1 fl., a treia oară cu 2 fl., a patra oară cu 4 fl. în folosul casei administrației școalelor. Dacă nu folosesc toate aceste pe-

o hârtie cam îngălbenită de vreme, și punându-și ochelarii, încep a ceti:

»Domnule părinte!

»Sunt o biată muiere nefericită! Bărbatul meu e în temniță. Eu fără pâine și fără casă, simțesc că mi-se apropie moartea, și merg la spitalul din orașul vecin. Nu știu mai ești-voiu vre-odată de acolo. Nam pe nime, căruia să încredințez acest pruncuț; muierea unui tâlhar, unui făcător de rele, nu mai are nici consăngeni, nici amici. Inșe Dumnezeu m'a inspirat, ca să-ți încredințez d-tale pe fiul meu, toți te țin și te numesc sfânt, d-ta, care ai fost în stare să ierți pe ucigașul tatălui drăc, sperez, că nu vei lăsa să moară de foame acest sărman pruncuț, care, în scurtă vreme, nu va mai avea pe nime în lume.

Prebtul tăcu.

— Nu este subacris nime? întrebă tinerul tremurând.

— Nu, răspuse Don Giuseppe, apoi continuă:

Restul îl știi și tu, am adus o femeie,

depe, copilul va fi luat și pus sub tutelă. (Art. de lege XXXVIII, §. 1 din a. 1868).

Vânzătorii de vechituri vor cere licența profesională, pentru orașe: dela căpitanul orașului, ear' pentru provincie dela prim-pretorul respectiv. Dacă este vre-o bănuială asupra vânzătorului de vechituri sau a marfei ce să vinde, este a se face arătare la oficiul polițienesc sau de gendarmi respectiv. (Art. de lege XVII, §. 10 și 20 din anul 1884. Ord. ministr. de comerț nral 39.270 din 22 August 1884.)

Medicul casei.

Valoarea nutritivă a oului dela paserile noastre de casă s'a exagerat de multe ori. Dacă luăm ca greutate mijlocie a unui ou de găină 60 grame, atunci revine pentru coaje 6 grm., pe albuș 36 și pe gălbenuș 18 grm. Oul de găină conține în 1000 părți: 134-34 părți albuminoase, adecă circa 28 ouă conțin atâta materie albuminoasă, hrănitoare, cât conține 1 chlgr. carne de vită. Ce privește grăsimea ce conține oul, el se apropie mai mult de slăcina de porc. Oul crud este foarte ușor de mistuit. Cu cât însă este fert mai vârtos, cu atât perde din însușirea aceasta. De asemenea perde din valoarea sa nutritivă dacă nu mâncăm și albușul din el. Cu ocaziunea ferberii unui ou, o parte din albuș și săruri ce conține oul, ies afară prin coaje, ear' o cantitate care care de apă intră în lăuntrul lor. Nu este așadar' indiferent în ce stare de curățenie este apa, în care ferbem ouăle.

Contra mătrefei pe cap. Facem o amestecătură de 50 părți alcool (spirt) și 7 părți tinctură de Benzoe, căreia mai adăugăm ceva ulei de Heliotrup, Vanilin sau de

care te-a îngrijit, te-a crescut, apoi te-am dus în convict, cu un cuvânt am făcut din tine un tiner cult, cu frica lui Dumnezeu, te-am luat de fiu adoptiv. Te-am iubit și te iubesc pururea cu toată căldura... Acuma... voești să mergi de bună voe, să te expui în acea țară neospitală. Eu nu te rețin, nu te împedec... mergi... Ești bărbat, acum nu mai ești băiat, și deși hotărîrea ta de a merge la războiu îmi cade cam greu, cu toate acestea eu te admir și te stimez! Destul... să ne întoarcem la obiectul nostru: ceialaltă epistolă adresată ție, ar trebui să ți-o predau, conform intențiunii celei ce te-a încredințat mie, când vei fi de 25 de ani, dar' tu pleci... mergi să te expui la o mulțime de pericole... eu sunt bătrân și Dumnezeu mă poartă chema la sine în tot minutul. Șapoi aceasta epistolă poate să cuprindă în sine lucruri importante. Trebuie să-mi împlinesc cu scrupulositate datoria mea. Iată-o aci... cetește-o...

(Va urma)

F. B.

Geraniu. Cu acest lichid spălăm, cu ajutorul unei bucați de flaneă fină, pelea capului. La o spălatură folosim ca 6 lingură de masă. Aceste spălături le urmăm 5-6 seri după oaltă. După câțva timp reîncepem cu ele, dacă nu le-am scăpat încă de această boală a pelei Muietura de mai sus o păstrăm în o sticlă bine astupată și o vom feri de foc, căci se aprinde foarte ușor.

Stipendii și ajutoare

pentru meseriași din fondul „Andronic”.

Consistorul archidiececan gr.-or. din Sibiu escrie concurs până la 31 Decembrie v. 1902, pentru dobândirea a mai multor stipendii și ajutoare și anume: 1) pentru învățacei de ori-ce meserie; 2) pentru sodali deveniți de atari în decursul anului 1902 și 3) pentru sodali cari au lucrat fără întrerupere 6 ani în meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea lor pentru de a putea deveni măestri. Concurenți pot fi numai Români ortodoxi născuți în archidieceasa Transilvaniei. În special vor avea preferință acei din sodali, cari vor dovedi că sunt membri ai unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, ear' acei concurenți cu oare-care studii gimnaziale, cari se vor aplica, sau sunt deja învățacei la sculptură în lemn, bărdășit sau zidărit, și sodalii cari doresc a se perfecționa în ateliere mai mari spre a câștiga o praxă mai mare, vor fi ajutați cu sume mai mărișoare.

Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânțele) prepararea fânului și pășunii.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice).
6. Agrologia (Cunoașterea pământurilor agricole).
7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul].
8. Îngrășămintele [sau gunoarea pământurilor și Irigațiunile [udarea pământurilor].
- 9-10. Prăsirea paserilor de casă [galițe, hoare]. Găinile, curcile, găinușele [bibilicele], găștele, rațele, porumbii [porumbelii].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom”, la librăria W. Krafft în Sibiu la administrația „Tribuna Poporului” în Arad și la librăria Archidiececană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat pînă la

VI. PORUMBII (PORUMBEII)

(Urmare și fine.)

(Reproducerea interzisă.)

Impopularea porumbului.

Pentru a obicinuî porumbeii străini la porumbar, trebuie să procedăm cu oareși-care precauțiune, altcum ne părăsesc ușor, întorcându-se la vechea lor locuință. Mai bine va fi a ne popula porumbarul primăvara de timpuriu cu atâtea pârâchi de porumbei tineri din anul trecut, cu câte dorim a începe prâsila lor. Aceștia îi închidem în porumbar și îi ținem acolo 3—4 săptămâni până-ce observăm că au scos deja pui. După aceasta le putem deschide ușițele porumbarului pentru a sbura pe-afară, siguri fiind, că se vor reîntoarce. În tot timpul cât stau porumbeii închiși, le vom da regulat de mâncare și apă proaspătă de beut și totdeauna la aceeași oră din zi. În modul acesta se obicinuiesc cu îngrijitorul lor mai ușor și perd frica de dînsul.

Când voim a împopula porumbarul nostru în cursul verii, ne vom feri totdeauna a ne procura porumbei de prâsilă din apropiere. Cu toate că îi ținem închiși, până-ce au pui, totuși ni-să poate întempla ca mai târziu să ne părăsească cu pui cu tot și să se reîntoarcă la vechea lor locuință.

Prâsirea porumbeilor.

Porumbeii trăesc totdeauna pârâche. Amândoi, atât porumbelul cât și porumbița ajută la facerea cuibului; clocesc ouăle laolaltă, ziua prerîndindu-se, ear' noaptea clocind numai femela ear' bărbătușul stînd pază lângă cuib; nutresc puii dimpreună și îngrijesc de ei până-ce devin de sine stătători.

Impărecherea se face, după-cum este mersul timpului, pe la sfîrșitul iernii sau pe la începutul primăverii. Porumbița depune în curs de 36 ore, totdeauna numai câte două ouă, cari apoi sunt clocite în curs de 16—20 zile. Puii eșiți sunt la început hrăniți de părinții lor, cari înmoaie mîncarea în gușa lor, apoi o varsă pe ciocul puilor. Mai târziu puii sunt hrăniți cu mîncare tot mai vârtoasă până-ce se dedau a culege singuri boabele de pe jos. Când încep a se desvolta penele din aripile lor, sunt alungați din cuib de cătră părinți, pentru a le face loc la ouatul și clocitul următor și care se repetă cam la fiecare lună cât durează timpul mai călduros, așa că o pereche de porumbei pot produce pe an 7—9 pârâchi de pui.

Porumbeii se prâsesc deja când ajung etatea de 6 luni. Deși trăesc 20 de ani, nu îi vom ținea mai mult de 4—5 ani, fiindcă sporirea lor scade simțitor cu înaintarea vîrstrei. Pentru a le recunoaște etatea, facem în fiecare an la începutul toamnei sau a primăverii câte o revisle generală, cu care ocaziune ciontăm vîrfurile dela câte un degete dela unul din picioare. Astfel porumbeii care au deja patru degete ciontate se vor exclude dela prâsila, mai departe. Dintre pui vom opri de-asemena numai pe aceia cari au fost scoși primăvara sau vara și nici decum cei de toamnă.

Nutrirea porumbellor.

Pentru hrînirea porumbeilor de câmp, după-cum am mai spus, puțin trebuie să ne îngrijim, afară de timpul când pămîntul este vara acoperit cu verdeață și iarna cu zăpadă, care împedecă porumbeii a culege diferitele sîmînte de pe pămînt. În aceste restimpuri trebuie să ne îngrijim de nutrirea lor și cu deosebire iarna. Cucuruz, orz, ovês, hrișcă, mîzêriche, codină de grâu și alte cereale este nutrețul obicînuît ce dăm porumbeilor. Dacă voim să grăbim ouatul și clocitul le mai dăm și câte ceva sîmîntă de cânepă. Mîncarea le-o dăm regulat de două-ori pe zi: dimineata și ceva înainte de a apune soarele, presărîndu-o pe un loc curat mîturat. Mult iubesc porumbeii sîmînte aro-matice, cu deosebire sîmînte de anason (anis, chimin dulce) și chimion (chimen, secărea) și sare pisată. Dacă ne îngrijim a le da din când în când din acestea în porumbarul lor, nu-l mai părăsesc nici-odată, ba din contra mai atrag și alții străini la ei. Nu vom uita nici decum a îngrijii ca porumbeii să aibă în apropiere porumbarului totdeauna apă curată pentru beut, care o renoim, mai ales vara, cel puțin odată pe zi.

Boalele porumbellor.

Cele mai obicînuite boale la porumbei sunt țifna, vîrsatul (mai ales la pui), apoi ameteți, care se ivesc mai ales vara pe căldnurile mari, și în urma cărora pot mulți muri. În fine mai amintim păduchii și tot felul de insecte, cari sunt urmarea necurăteniei cotețului lor și care se pot preîntimpina îngrijind ca porumbarele și tot ce se află în ele să fie ținute în cea mai perfectă curățenie, una din condițiunile principale pentru propâsirea porumbeilor nostri.

Animalele prevestitoare ale timpului.

Inainte de ploaie: Rîndunicile sbor pe lângă suprafața pămîntului. — Gușterii să ascund. — Paserile își lustruesc penele. — Muștele înțeapă cu tărie. — Gîinile se ciugule și se scaldă prin praful. — Peștii sar afară din apă. — Rațele și găștele dau din aripi, țipă și pare că se scaldă. — Vitele cornute țin nasul în vînt pentru a aspira aer; dacă sunt la pășune ele se reunesc în turme pe la colțurile pășunilor sau pe la vre-un adăpost oarecare, punîndu-se cu capul în dosul vîntului. — Oile nu părăsesc pășunatul bucuros. — Caprele aleg locuri de adăpost. — Măgarii sbiară lung și des dînd din urechi. — Cîinii par amorțiți. — Cocosii bat din aripi și cîntă la niște ore neobicînuite. — Păunii țipă de pe înălțimea pomilor. — Vrăbiile se adună în stoluri numêroase pe pămînt sau prin garduri și scot toate împreună țipete necurmate. — Broaștele orăcăesc. — Prihorii se apropie de locuințe. — Albinelile părăsesc stupii cu neîncredere și nu se îndepărtează. — Furnicile transportă cu iuteală ouele lor. — Mîlcii cei mari ies la iveală.

NOUȚĂȚI

AVIS

Domniile abonați ai foii noastre, care nu au achitat încă abonamentul pe a doua jumătate a anului curent, sunt rugați a ne trimite mica sumă de 2 coroane prin chequul alăturat la un număr trecut. Pentru expedierea banilor este de ajuns a scrie deslușit pe cheque numai numele trimițătorului și suma trimisă, predându-și dimpreună cu banii oștutul postal.

Deputații mireni al congresului bisericesc gr.-or. rom. alși pentru noul period sunt următorii: în cercul I. (Sibiu) *Partenie Cosma*, dir. „Albinei“, în cercul II. (Seliște) *Dr. Liviu de Lemeny*, adv. în Sibiu, în cercul III. (Sebeș) *Ioan de Preda*, adv. în Sibiu și fiscal consistorial, în cercul IV. (Alba-Iulia) *Mihail Cirlea*, notariu public în Abrud, în cercul V. (Deva) *Dr. Ioan Mihai*, adv. în Orăștie, în cercul VI. (Hațeg) *Dr. George Proca*, secretariu consistorial, în cercul VII. (Ilia) *Dominic Rațiu*, funcționariu la „Albina“ în Sibiu, în cercul VIII. (Geoagiu) *Dr. Aurel Vlad*, adv. în Orăștie, în cercul IX. (Zarand) *Simion Damian*, adv. în Brașov, în cercul X. (Câmpni) *Dr. Vasile Preda*, adv. în Câmpeni, în cercul XI. (Turda) *Nic. Garoiu*, adv. în Zernești, în cercul XII. (Cluj) *Vasile Almdășan*, adv. în Cluj, în cercul XIII. (Solnoc) *Victor Cupșa*, secretariu în ministeriul de fivanțe în Budapesta, în cercul XIV. (Bistrița) *Leontin Simonescu*, secretariu metropolitan, în cercul XV. (Târnava) *Dr. Nicolae Vecerdea*, secretariul „Albinei“ în Sibiu, în cercul XVI. (Sighișoara) *Virgilu Onițiu*, dir. gimnasiului din Brașov, în cercul XVII. (Treiscaune) *Dr. Iancu Meșianu*, adv. în Zernești, în cercul XVIII. (Brașov) *Ioan Lenger*, adv. în Brașov, în cercul XIX. (Bran) *Ioan cav. de Pușcariu*, septemvir în pensiune, în cercul XX. (Făgăraș) *Dr. Ioan Senchea*, adv. în Făgăraș.

Concert bisericesc se dă astăzi, Duminică în biserica luterana A. B. din Orăștie cu ocasiunea instalării definitiv a organelor celor nouă. Inceputul la 2 ore p. m.

Meseriași români din Orăștie, cari au fost premiați la expoziția din Sibiu, sunt: Dumitru Martin, măestru măsar cu 50 cor.; Ioan Tomuța, măestru pantofar cu 15 cor.; Isidor Oprușan, pictor bisericesc cu 20 cor. și G. Brassai cu 10 cor. Felicitările noastre!

Veste îmbucurătoare putem aduce crescătorilor de vite din cercul Orăștiei, că boala de gură și de unghii a dispărut aci cu desăvârșire, așa că tirgul săptămânal s'a deschis și pentru porci și vite cornute.

Limba română la universitatea din Viena. Dl. Dr. Iosif Popovici a primit din partea universității din Viena autorizarea, ca să țină prelegeri din limba română. Colonia și tinerimea română din Viena așteaptă cu interes inceputul prelegerilor regulate.

Ciuma. Din Constantinopol se raportează, că un comerciant grec s'a bolnăvit de ciumă. În urma acesteia consiliul sanitar a dispus, că toți cari pleacă din Constantinopol, fie cu trenul, fie cu vaporul, au să fie supuși mai întâiu visitației medicale.

„Economia“ este numele unei noue bănci românești înființată în Cohalm [comit. Târnava-mare], cu un capital social de 60.000 cor. În curând își va începe activitatea.

Foamete în Maramureș. În comitatul Maramureșului, unde bântue ca un rău permanent ciuma jidovească și miseria și corupția administrativă, anul acesta s'a inaugurat și o altfel de miserie, foametea. Iarna timpurie a nimicit recolta de cucuruz. Recolta de cartofi fiind de asemenea slabă, și pustiind vara trecută și inundațiile, populația este expusă în sens literal pericolului de a muri de foame. Fișpanul comitatului, baronul Roszner, s'a dus zilele acestea la Budapesta, unde a conferit cu deputații comitatului asupra mijloacelor mai potrivite prin cari s'ar putea ajutama populația lipsită. E vorba să se ceară un ajutor dela guvern.

Profesorii să-și vadă da catedra lor. Ziarul ceh „Pilsinsky Listy“ raportează, că Marți (28 Octomvrie) M. Sa Impăratul și Rege al nostru a primit în audiență pe profetorul Palacky, care mersese să mulțamească M. Sa pentru o distincție primită acum de curând. Cu aceasta ocaziune M. Sa s'a întreținut mult cu Palacky, plângându-se — cum zice numitul ziar, — că de un timp încoaci profesori de universitate se ocupă foarte mult cu politica, și zicând că mai bucuros i-ar vedea dacă în loc de politică, și-ar vedea de catedrele lor.

Jefuirea unui mort. Pe linia Vesprem-Budapesta-Kelenföld s'a găsit în ziua de 18 Octomvrie într'un cupeu clasa II. un moșneag mort. S'a constatat, că răposatul a fost Paál Dénes, inginer-șef în pensiune, din Vesprem. S'a găsit la el suma de 716 coroane. Înainte de a se face inventarul s'a prezentat la poliție Dr. Corzan Avendano, ginerele răposatului, care a declarat, că la socru-seu trebuie să fi fost o sumă însemnată de bani. În adevăr desfăcându-se giamentanul lui Paál s'au găsit în el hârtii de valoare de 77.000 cor. Lipsea însă suma de 70.000 cor. bani gata, pe cari îi scosese dela cassa de economii din Vesprem. Suma aceasta a fost găsită pe urmă la visițiul, care a dus cadavrul dela gară la morgă. Visițiul a fost arestat.

Jidovii și Ungurii. În nr. 250 al ziarului unguresc „Alkotmány“ din Budapesta cetim următoarele: „Monitorul oficial“ din București a publicat mai deunăzi statutele unui institut de credit și economii, din care un paragraf sună din cuvânt în cuvânt așa: „La acest institut poate să fie membru ori ce om, afară de jidovi și unguri. Iată unde am ajuns, zice „Alkotmány“, din cauza lumii jidovești din Ungaria, că acuma nu nu-

mai în Austria, dar și în România ne bagă în o cofă cu jidovii. Așa ne trebuie!“

Tablou cu subiect românesc cumpărat de arhiducele Iosif August. La festivitățile dela Cluj, când cu desvîlirea statuei regelui Matia, Maiestatea Sa a fost reprezentat prin arhiducele Iosif August. Înainte de plecare arceiducele a vizitat și expoziția de tablouri arangeată în Cluj cu acel prilei, și a și cumpărat un tablou. Acesta represintă un vânător român, care îmbrăcat în frumosul costum național român coboară de pe Retezatul, pășind încet pe stâncă în jos, încărcat de vânat. Tabloul e lucrat în oleu de Melka Vincze și a fost cumpărat cu 200 coroane. De altfel artistul Melka avea expuse, afară de acesta, și alte tablouri cu subiect românesc. Acesta i-a plăcut însă mai mult arhiducele lui Iosif August.

Advocat ucis în coridorul judecătorei. Brinzeiu Trifan din Ciclova, cum cetim în „Magyarország“ de ieri, avea pe Lunea trecută pertractare la judecătoria cercuaă din Oravița, în o afacere în care apărător al părinților lui B. era adocatul Dr. Petru Coroean. În coridorul judecătorei Brinzeiu a atacat pe avocatul Cornean ca din bun senin, aplicându-i cu un cuțit trei împunsături în spate. Toate trei împunsăturile sunt mortale. După comiterea crimei Brinzeiu a început să furibundeze, așa că pandurii au trebuit să-l lege.

Ciocnire între baloane. Până acum știam numai de ciocniri între trenuri dela căile ferate, acum ne vine știrea, că în Varșovia (Rusia) s'au întâlnit două baloane militare la o înălțime de 2000 metri și s'au lovit unul de altul. Causa a fost vremea nouroasă, așa că nu s'au putut vedea apropierea unuia de celalalt. Din fericire nu s'au cauzat stricăciuni baloanelor, car' aeronauții (călători în aer) au scăpat numai cu spaima.

Perpetuum mobile. Ziarul „Székelyudvarhely“ aduce știrea, că un Sécuiu a inventat un aparat, prin care tot felul de mașine se vor putea pune în mișcare și ținea această mișcare în infinit, fără altă forță motrice, decât prin utilizarea puterii de gravitație. Acest Sécuiu genial ar fi învățătorul M. Szabó din Homorod Szt.-Pál. Din partea comitatului i-s'a acordat lui Szabó o subvenție, pentru ca să-și poată scoate o patentă pe invenția sa. Ziarele maghiare reproduc știrea ziarului „Sz.“ fără nici o observație. Și o înțelegem această tăcere, căci pretinsa invențiune este o imposibilitate fizică.

Invențiune sécuiască!!

Revista „Convorbiri Literare“ nr. 10 din anul 1902, are următorul conținut:

G. Murnu. — Homer: Iliada. Cântul VII. I. Bogdan. — Din relațiile Terții Românești cu Brașovul și Ungaria în secolul XV. St. Iosif și D. Anghel. — Din Verșine: Nu este așa! Albatrași zacea. E. Hodoș. — Toderel Todor. Baladă populară. H. Schachmann. — Petru Cercel, după isvoare de curând publi-

cate sau inedite. I. Valaori. — Sunt sau nu greșeli în opera lui Herodot? Alex. Lăpădat. — Câteva documente drivitoare la istoria catolicismului în Moldova. N. Iorga. — Episcopii Petru, Paul, Aron și Dionisiu Novacovici de Dr. Augustin Bunea [dare de samă]. St. Nicolaescu. — Ajutoare bănești date de cătră domnitorii și boerii Terii-Românești și ai Moldovii schiturilor și mănăstirilor din Sf. Munte. Bibliografie.

Pentru catedrala gr.-or. din Sibiu. Preoțimea din protopresbiteratul Orăștiei, precum se știe, a făcut mai înainte o colecție în foliosul zidirii catedralei din Sibiu. Resultatul acesteia fiind puțin satisfăcător în comparație cu celelalte tracte, Joia trecută cu ocaziunea venirii la Orăștie a S. S. Dlui Asesor consistorial Dr. Miron E. Cristea, aproape toți preoții și mulți învățatori din protopresbiterat s'au adunat din nou aci și au făcut o subscripție frumoasă. Astfel preoții au subscris peste 4000 ear' învățatorii vre-o 2000 cor. Laudă lor.

Despărțământul Orăștie al „Asociațiunii” și-a ținut adunarea sa generală anuală Joia trecută. Amănunte în nrul viitor.

Venat rar. N. Zassler din Orăștie, membru al societății de vânători din loc, umblând la vânat pe lunca Murășului, căpăii sei au adormecat urmele unei piscei sălbatică, pe care au și aflat-o și au luat-o la goană. În lipsa altei ascunzătorii, pisica s'a refugiat în o holdă de mahor, unde luând poziție de apărare, prin câteva sgărieturi preste bot, pusese căpăii în respect, așa că numai dela distanță intrau pe ea și-i ațineau calea, ca nu cumva să fugă. Ocupată cu apărarea contra căpăilor, n'a observat că pe din dos se apropie tiptil vânătorul, care a înhățat-o pe după cap și de spinare, ținând-o astfel sub genunche până-ce, la strigătele lui, au sosit câțiva lucrători de câmp, cu ajutorul cărora a legat-o și a băgat-o în straiță. Pisica e mare binișor. Zassler a dus-o acasă și o ține vie, având de cuget să o vîndă vr'unui proprietar de menagerie.

Cea mai mare fericire în lume pentru omenime e sănătatea, și mulți au jertfit deja întreaga lor avere pentru susținerea sănătății, totuși în cele multe casuri înzadar.

De când inventatorul crucei duple electro-magnetice R. B. Nr. 86967, domnul A. Müller în Budapesta, V. strada Vadász 42/G. a pus aparatul seu la dispoziția bolnavilor, s'a dovedit, că numai acela este în stare, când toate celelalte mijloace sunt zadarnice, să ajute, ceea-ce se dovedește prin următoarea scrisoare de recunoștință: *Stimate dle Müller!* De 30 de ani încoace eram suferindă, abia puteam dormi, vedeam rău, nu puteam mânca, mă simțeam enervată, și de când mi-am comandat marele d-tale aparat, în 23 Aprilie a. c. și am început să'l port, mă simt de tot bine, pot dormi eară, vîd bine, am poftă de mâncare, în scurt sunt de tot sănătoasă, pentru ceea-ce vă mulțumesc din inimă, că mi-ați redat plăcerea de viață. *Kismark, 24 Maiu 1902.* Cu stimă *Rosa Schirl*, veduvă de geometric.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Noemvrie?

La câmp, dacă timpul este favorabil, putem continua cu sămănatul cerealelor de toamnă. Aratul locurilor pentru sămănatul de primăvară se face negreșit înainte de a îngheța de tot pământul. Cănepa se scoate din topitoare, se usucă și se bate. Se termină cu recoltatul napilor de nutreț.

Fênațele se gunoesc acum cu gunoii de vite (bălegar). Pentru fênațe măestrite (artificiale) se fac lucrările pregătitoare ale pământului.

În vie se scoatem parii. Facem tăeturile și curățiturile de toamnă ale viței. În pivnița de vin urmărim cu băgare de samă ferbera vinurilor. Tescuitul continuă tot asemenea și a strugurilor roșii dacă mustul a dobândit culoarea destul de închisă.

În grădina de pomi începem cu curățitul pomilor, însă de ramurile uscate și de prisos numai pe timp mai temperat. Tot asemenea urmăm și cu plantatul celor tineri.

În stupină aducem stupii în cuartirul de iarnă. Stupilor ușori li se va da hrană. Urdușurile se vor ținea cât se poate de mici.

Cursul pieții din Budapesta

— în 5 Nov. 1902 n. —

	per 50 kgr.	
Grâu	cor. 7-10	până la 7-90
Săcară	6-20	6-60
Orz	5-25	5-65
Meiu	5-50	5-80
Ovės	6-30	6-60
Cucuruz	6-50	6-55
Rapită	10.—	10-50
Grăsimi	66—	66-50
Slănină	57-50	60—
Prune uscate	11-25	17-25
Lictar	14—	16-50
Lucernă	56.—	62—
Trifoiu roșu	58.—	72—

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 12—18 Nov. n.

12. Barot. Lupu.
13. Tășnad.
14. Hunedoara, Batos. Nușfalău.
15. Agărbiciu. Retișdorf. Măgheruș. Budapesta.
16. Rășinari.
17. Hunrubechiu.
18. Bistrița. Apoldul-mare. Csik-Karczfalva. Vințul-de-sus. Gerne-sig. Magyar-Gorbo. Királyfalva. Harasztkerek. Magyar-Frata. Guruslăul-mare. Nagy-Borosnyo.

Călindarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 21 d. Rusalii, ev. Luca, g. 4, v. 10.

Dum.	27 Muc. Nestor	9 Teodor
Luni	28 Muc. Terentin	10 Andreiu
Marți	29 Mța Anastasia	11 Martin Ap.
Merc.	30 Muc. Zenoviu	12 Cunibert
Joi	31 Ap. Stachiu	13 Stanislau
Vineri	1 SS. Cosma și Damian	14 Venerant
Sâmb.	2 Muc. Achindin	15 Leopold

Prim-colaborator: **Const. P. Barclanu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barclanu.**

La cerere prelimi-
nare gratuite! **PICTOR** La cerere prelimi-
nare gratuite!

Icoane bisericesti LAJOS JÄGER

in Orăștie (Szászváros) Piața-mare Nr. 2.
In casele unde se află *Perceptoratul și Pretura.*

Execută reparaturi de altare.

Pregătește: icoane, table de trafici, de crîșme, firme, etc. lucrate în uleu.

Portrete după fotografie, în mărime naturală.

Prețuri moderate.

Avis.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că la „Panonia” Cafenea și Restaurațiune de azi înainte costă din „Berea Coroana” de prima calitate

Un păhar 8 cruceri.

Zilnic bere proaspătă
— Popicărie. — Gulaș mic 6 cr.
Orăștie 25 Iulie 1902.

(21) 21 Cu toată stima

Carol Schüttek
Restaurator.

Se aduce la cunoștința publică, că în
(46) **HUNEDOARA (PIATA-MARE)** 19—
s'a deschis o

Tipografie,

Librărie și cu un **Deposit de tipărituri** sub numele:

„IDEAL”

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

➤ Serviciu **prompt.** ➤

Executare cu acurateță și ieftină.

In Orăștie

se află de vânzare

O BARBIERIE

complectă, cu un **preț foarte**
eftin.

A se adresa la administrațiunea „Bunul Econom”.

(121) 3-5

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1888.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor: peste 2,000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuează cu **reîntoarcerea postei**.

(48) 31— Direcțiunea.

De vânzare

un loc de 8 jugere peste drum de țigăria lui Wegner, apoi o viie, în legătură cu un fânaj mare pe Dealul-mrre (Holumb) și două livezi cu pomi roditori pe Dealul-mic, toate în Orăștie. — A se adresa la proprietar Iosef Prentner în Brașov. (124) 1-2

Informațiuni se pot lua și dela sora lui: *Elisa Schulleri în Orăștie.*

Sâmbătă în 4 Octomvrie n. a. c.
s'a deschis

Baia de Vane

și Aburi

în Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Dumineca a. m. dela 6—11 ore, ear' d. am. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu toată stime

(118) 5-12

S. Birtler.

VERZEICHNISS

aller 55.000 Gewinne.

Der größte Gewinn im glücklichsten Falle

1.000.000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt:

Kronen	
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
3 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 Gew. u. Pr. im Betrage	14.459,000

Sämmtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.

Noroc deosebit la

Török.

Mulți foarte mulți s'au făcut fericiți prin noi!

Peste 9 milioane cor. au câștigat musterli nostri prin noi.

Nici o loterie din lume nu presintă o șansă mai mare ca loteria noastră de clasă reg. ung. privilejiată, care începe din nou în curând. Din

110.000 losuri se vor trage 55.000

cu câștiguri în bani, adică din totalul losurilor sunt jumătate din ele câștigătoare conform conspectului de alături.

În total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 milioane 459.000 coroane.

Întreaga întreprindere stă sub supravegherea statului.

Costul losurilor orig. de clasă I. este: pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau cor. 1.50

• • pătr. ($\frac{1}{4}$) • 1.50 • • 3.—

• • jum. ($\frac{1}{2}$) • 3.— • • 6.—

• un întreg ($\frac{1}{1}$) • 6.— • • 12.—

și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

Planurile oficiale se trimit gratis.

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

16 Noemvrie a. c. la

A. Török & Comp.

casă de bancă

în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecției noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46.

1. filială: Valtzerring 4.

2. filială: Museumring 11.

3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă a se tăia. *Dlor A. Török Budapest.*

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasă I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial.

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge
urmează prin mandat postal.

(112) 5-6

Adresa

Pentru plantațiuni de toamnă și de primăvară oferim:

250.000 vițe de viie

Înrădăcinate atât **altoite** cât și **indigene** și din soiurile cele mai bune pentru vin și de masă precum: Mădchentraube (leányka), Ruhland, Furmint, Muscat-Ottonel, Burgund alb, Silvan, Riesling Velsch și de Rhin, Gutedel precum și:

100 varietăți cele mai alese

PENTRU STRUGURI DE MASĂ.

Resultatul excelent din anul acesta al pepinierelor, mele, pe care rog a le cerceta fiecare, mă pun în pozițiune a putea satisface cererile clienților mei pentru viitoarele plantări numai cu materialul cel mai bun.

Zace în interesul ambelor părți, ca comanda să se facă pe cât se poate de timpuriu, de oare-ce cererile pentru vițe bune sunt deja foarte numeroase, atât din interiorul țării cât și a străinătății.

Prostea-mare (Nagy-Ekemező), Septembrie 1902.

(115) 4-6

M. Ambrosi,
proprietar.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune

e a se da împreju-

rării, că acest aparat

vindecă boale vechi

(123) de 20

de ani. 1-26

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fructuri de urechi, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, vătăle la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normă a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeci i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constat zadarnică, rog a prola aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoare ce „Tiasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt
m i vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

32-52

Mai efin ca ori unde!

Bumbac de țesut și ată de urzit

din fabricile cele mai renumite!

Prăvălia „La Româncea” a lui ION LAZAROIU
în Orăștie (Szászváros)

(122)

2-20

Mai efin ca ori unde!

Haine de căluseri de vânzare sau de dat împrumut.
Comanda se execută repede și cu prețuri foarte moderate.